

**ОПШТИНА ФОЧА
НАЧЕЛНИК ОПШТИНЕ**

**ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ
НАЧЕЛНИКА ОПШТИНЕ ФОЧА ЗА 2024. ГОДИНУ**

МАРТ 2025. ГОДИНЕ

УВОД

Одредбама члана 54. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“, бр. 97/16, 36/19 и 61/21) дефинисано је да начелник општине заступа и представља општину, носилац је извршне власти у општини, руководи општинском управом и одговоран је за њен рад.

У складу са чланом 59. став 14. поменутог Закона, Начелник општине, као носилац извршне функције у 2024. години обављао је низ послова на основу и у оквиру Закона о локалној самоуправи, као и других закона и прописа Републике Српске чије је извршење повјерено Општини, као и одлука и програма Скупштине Општине Фоча.

Извјештај представља цјелину из које се могу сагледати начин, услови, обимност, сложеност и садржај обављених послова и оцијенити ефикасност у раду Начелника општине и Општинске управе, али и многи проблеми који прате рад, као и утицај спољних фактора који отежавају и усложњавају функционисање и утичу на ефикасност.

У извјештајном периоду активности су усмјерене како на редовне, програмом рада зацртане задатке, тако и на ванредне послове који су се јављали у току рада. Извјештај добрим дијелом карактерише наставак започетих активности и реализација планираних пројеката који имају за циљ унапређење стања у појединим областима. У реализацији програма битно је узети у обзир и реални економски оквир.

Начелник општине је током извјештајног периода био у свакодневној комуникацији са директорима установа и предузећа, представницима спортских клубова, невладиним сектором и грађанима у циљу рјешавања њихових проблема.

Полазећи од утврђеног програма рада, као и садржаја надлежности начелника као извршног органа, овај извјештај представља преглед активности у 2024. години.

КАПИТАЛНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ

У току 2024. године Начелник општине базирао је своје активности на завршетку започетих капиталних пројеката, припрему документације и стварање предуслова за реализацију пројеката које је планирао у свом мандату да реализује као приоритете и за које је наишао на широку подршку грађана. У 2024. години су настављене или завршене сљедеће капиталне инвестиције:

- Започета изградња дома за стара лица у насељу Миљевина, завршена I фаза радова, док је у припреми II фаза изградње и завршни радови,

- Започета изградња санитарне депоније на локалитету Грабе, завршена прва фаза која обухвата приступни пут и набавку комуналне опреме, док је у току изградња самог објекта санитарне депоније,

- Завршни радови на објекту зграде за младе брачне парове су у току и очекује се уселење првих младих станара у првој половини ове године,

- Успјешно је реализована капитална инвестиција реконструкције и асфалтирања локалних и некатегорисаних путева и улица у насељу, у складу са Стратегијом развоја локалних путева и улица у насељу на подручју општине Фоча за период 2020 – 2029. године и Планом капиталних инвестиција Општине Фоча за период 2024 – 2026. године. Асфалтирано је цца 10 километара у Мјесним заједницама Козја Лука, Рјечица, Цапе, Јошаница, Доње Поље, Лазарево, Обилићево, Драгочава, Кута, Миљевина, Брод, Попов Мост.

- У претходном периоду асфалтирано је 3,6 километра пута десном обалом ријеке Таре,

- Настављене су активности на рјешавању питања из надлежности Општине у вези са изградњом хидроенергетских објеката на Дрини и Бистрици,

- Настављају се активности на прибављању екстерних средстава за обалоутврде, у складу са већ прибављеним главним пројектом, уз подршку екстерних извора финансирања,

- Реконструисано је Дјечије игралиште у Доњем Пољу, те завршено обезбјеђивање постављених реквизита и самог игралишта видео-надзором,

- Започете активности на изградњи котловнице у Музеју Старе Херцеговине, обезбијеђена је пећ на пелет за гријање позоришне сале Музеја Старе Херцеговине,

- Завршени су радови на освјетљењу и реконструкцији ограде Јужног моста слободе, као и потпорног зида код Јужног моста слободе,

- Унапређен квалитет услуге комуналних предузећа и настављене активности на рјешавању проблема замућења воде,

- Настављена координација активности и подршке за изградњу новог блока студентског дома у Доњем Пољу (вриједност пројекта је 10.000.000 евра),

- Започети радови на изградњи стадиона са вјештачком травом у Доњем Пољу, у сарадњи са Фудбалским савезом Републике Српске, очекује се завршетак радова у првој половини ове године,

- У току завршни радови на изградњи моста на ријечи Тихотини у мјесту Викоч,

- Активно учешће и почетак реализације програма прекограничне сарадње кроз пројекат „РА III СВС“ Босна и Херцеговина- Црна Гора,

- У сарадњи са удружењем „HELP“ започет је пројекат спортско-рекреативне стазе трасом старе пруге, који обухвата четири општине: Фоча, Устиколина, Горажде и Ново Горажде, у дужини од 40 километара.

РЕДОВНЕ ПРОГРАМСКЕ АКТИВНОСТИ

У циљу побољшања инфраструктуре, планирани су сљедећи пројекти и програми:

- Извршена је санација локалних путева, у свим мјесним заједницама у складу са усвојеним програмима, а према приоритетима мјесних заједница,
- Изграђена је нова расвјета, у складу са приоритетима мјесних заједница и усвојеним програмима (расвјета за Пјешчане пирамиде, НП „Сутјеска“, Бриони, МЗ Рјечица, МЗ Лазарево, МЗ Брод, МЗ Душаново и др.),
- Након реконструкције дјечијег играчишта у Доњем Пољу, завршена је изградња и опремање дјечјих игралишта у МЗ Брод и изградња дјечијег игралишта у Ул. Краља Петра I (зграде иза Корта), у складу са програмима,
- Завршени су радови на реконструкцији пјешачке стазе између Јужног моста слободе и моста 9. мај. Такође, обезбијеђене су и нове клупе уз пјешачку стазу између мостова, чији је дио већ постављен, док ће преостале бити постављене у првој половини 2025. године,
- Обезбијеђена је помоћ у грађевинском материјалу за санацију кровова кућа и зграде за породице погинулих бораца у Будимлијама, у Мјесној заједници Рјечица, у складу са захтјевима и приоритетима Мјесних заједница, а такође је обезбијеђена помоћ за постављање спомен-плоче у селу Градац,
- Успјешно су завршени припремни радови за израду мурала на зиду на улазу у град, те само осликавање мурала,
- Извршено је постављање звучних сигнала на семафорима за слијепа и слабовида лица, у складу са захтјевом Удружења слијепих и слабовидих лица,
- Реализована је адаптација објекта старог Дјечијег вртића, те прилагођена за потребе корисника удружења „Трачак наде“ и Центра за ментално здравље,
- Завршени радови на санацији канализационе мреже у Индустијској зони Брод на Дрини,
- Започети су радови на изградња потпорних зидова уз градске саобраћајнице, у Ул. Светог Николе,
- Урађена нова подлога на градском кошаркашком стадиону (поред стадиона ФК „Сутјеска“),
- Завршена санација мостова у МЗ Миљевина,
- Пружена пуна подршка изградњи спомен обиљежја у Превраћу и Бруснима,
- Завршене све активности на проширењу гробља Бараковац (куповина земљишта, припрема парцеле, постављање нове ограде),
- Настављене су активности на ставарању предуслова за двосмјерно напајање Фоче електричном енергијом (Електропренос БиХ и Електропривреда РС),
- У сарадњи са Електродистрибуцијом, извршена реконструкција и санација средњонапонске и нисконапонске мреже, од којих се издваја:
 - завршена реконструкција сн вода за Заваит,
 - у току реконструкција сн вода за Челебиће,
 - завршена реконструкција сн вода за рафтинг кампове и НП „Сутјеска“,

ЛОКАЛНИ ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ

- Подршка послодавцима за запошљавање,
- Подршка оснивању и развоју предузетништва,
- Након континуираног подношења иницијатива, ургенција и организовање састанака са надлежним министарствима и јавним предузећима око побољшања

путне инфраструктуре регионалних и магистралних путева чија је изградња и реконструкција у надлежности министарства и Јавног предузећа Путеви РС, настављени радови на реконструкцији магистралног пута МI-111 дионица Брод на Дрини – Шћепан поље. У марту 2024. године одржана посебна Сједница Скупштине општине Фоча чија је тема била стање магистралних и регионалних путева на подручју општине Фоча. Неопходно наставити све активности на рјешавању свих горућих проблеме у области саобраћајне инфраструктуре на подручју општине Фоча;

- Подршка предузетницима за адаптацију преосталог дијела Пословне зоне Ливаде, као и Индустријске зоне Брод на Дрини (завршени радови на санацији канализационе мреже),

- Пружена подршка пројектима у Националном парку „Сутјеска“ у циљу повећања туристичког потенцијала општине,

- Проведене су активности на оживљавању Парка природе Тара чиме се стварају предуслови за адекватно искориштење ријеке Таре и платоа Заваит, Челебићи и Мештревац, као једног од најзначајнијих туристичких потенцијала наше општине. Провођење процедура и прикупљање средстава за наставак асфалтирања пута десном обалом Таре,

- У оквиру промоције и организације манифестација гастро понуде, промоција природних знаменитости у 2024. години, по посјећености и интересовању најзначајнији су били Гастро фест, Три котлића, Дринска авантура и Дани боровнице,

- У 2024. години провођене су активности подршке пољопривредним произвођачима кроз Правилник за подстицаје у пољопривреди, који се сваке године прилагођава условима пољопривреде у нашој општини, а којим се помаже у виду додјеле сјеменског материјала за прољећну сјетву најугроженијим породицама које се баве пољопривредом, заједничким финансирањем набавке нове пољопривредне механизације, додјелом субвенција за производњу млијека, набавком опреме за воћарство, пчеларство, ратарску и сточарску производњу. У оквиру пројекта финасираног од стране Шведске и Европске уније /FAO/ усвојена је Стратегија развоја пољопривреде и имплементирана су два пројекта у области пољопривреде,

- У оквиру подршке запошљавању, успјешно је завршен општински јавни позив за приправнике са високом стручном спремом чиме је за 28 приправника омогућено полагање стручног испита. У сарадњи са Заводом за запошљавање Републике Српске обезбјеђена су средства за суфинансирање приправничког стажа за 7 приправника.

ПРИОРИТЕТИ У РЕДОВНИМ АКТИВНОСТИМА

Општинска управа обавља надлежности прописане Законом о локалној самоуправи (самостални послови) и надлежности републичке управе (пренесени послови) који су на јединице локалне заједнице пренесени законом у интересу ефикаснијег и рационалнијег остваривања права грађана, међу којима су, као приоритетни задаци препознати:

- Настављају се активности на стварању привредног амбијента и привлачење инвестиција за отварање нових радних мјеста;

- Обезбјеђење стабилности свих комуналних функција из надлежности општине као што су: саобраћај, јавна хигијена, јавна расвјета, водоснабдијевање, али и комуналних функција које нису у надлежности локалне заједнице (снабдијевање

електричном енергијом, кориштење магистралних и регионалних путева на територији општине и др.);

- Унапређено је функционисање јавних предузећа, установа и институција чији је оснивач Општина,

- Успостављена редовна аутобуска линија Фоча- Миљевина,

- Уређење и одржавање зелених површина у граду, са посебним освртом на градске паркове и простор поред ријека у урбаној зони града,

- Набављена је додатна количина контејнера, у циљу веће чистоће града,

- Активно настављена сарадња са институцијама Републике Српске и Босне и Херцеговине, са међународним финансијским институцијама и организацијама, као и Савезом општина и градова Републике Српске,

- Иницирање активности да Фоча добије статус града,

- Сарадња са начелницима општина и градова са регије, у циљу рјешавања инфраструктурних проблема и проширењу сарадње у свим областима,

- Интегрисање социјално искључених категорија – рањивих друштвених група које своје основне потребе не могу задовољити властитим приходима и у оквиру стандардних програма јавних служби изискивало је додатна средства која су обезбијеђена у буџету у 2024. години кроз социјалне програме и пројекте, као и подршку невладиним организацијама и удружењима грађана која у фокусу имају бригу за рањиве групе. Социјална укљученост, поред постојећих мјера материјалне подршке, провођена је и кроз низ радионица које имају за циљ стварање одрживих и адекватних сервиса подршке и социјалних услуга рањивим групама,

- Настављена је сарадња са социјално-хуманитарним организацијама и грађанима у обављању хуманитарне дјелатности, кроз учешће у материјално-финансијским средствима и стручним кадровима („Пркос“ и Удружење дијабетичара),

- Завршена је адаптација простора за удружење жена „Фоча“,

- Наставак подршке и помоћи старим лицима кроз пројекат „Старење и здравље“, који већ четири године проводи Општинска организација Црвеног крста уз подршку Швајцарског црвеног крста и Општине Фоча. Помоћ се пружа директно на терену кроз програм кућне његе,

- Подршка удружењима која брину о дјечи са посебним потребама, слијепим и слабовидим лицима (трајно ријешен проблем смјештаја за удружење „Трачак наде“, постављена звучна сигнализација на семафорима за слијепе и слабовиде особе),

- Започета сарадња са удружењем „ЛИР“ кроз пројекат за инклузију особа са инвалидитетом и њихову доквалификацију,

- Мјерама популационе политике су подржане вишечлане породице, као и вантјелесна оплодња. Општина Фоча је досадашњим мјерама обезбиједила:

- новчану помоћ новорођенчету незапослених родитеља, као и новчану помоћ новорођенчету из вишечланих породица за 40 породица,

- обезбијеђени су и бонови за 110 првачића,

- новчана помоћ за 110 ученика чији су родитељи незапослени,

- набавку нових уџбеника за 464 основца, чиме су сви ученици са подручја општине добили право на бесплатне уџбенике,

- помоћ у зимници за 330 вишечланих породица,

- суфинансирање 58 пренаталних тестова,

- финансирање 10 поступака вантјелесне оплодње,

- суфинансирање набавке 111 аутосједалица за сву новорођенчад,

- Дата пуна подршка у области друштвене бриге о дјечи. Обезбијеђени материјално финансијски и кадровски услови за боравак дјеце у предшколској установи, предшколско васпитање и образовање у складу са законом и потребама грађана,

- Обезбијеђен бесплатан превоз ученика,

- У складу са усвојеним буџетом и усвојеном одлуком о стипендирању стипендирана 154 студента. За Дан општине су награђени ученици и студенти генерације, као и најуспјешнији студенти,

- Подржава се омладинско организовање кроз подршку пројеката омладинских организација,

- Помоћ студентским организацијама у њиховим активностима;

- У области здравствене заштите предузимање превентивних мјера и отклањање посљедица проузрокованих епидемијама, елементарним и другим непогодама и ванредним приликама у сарадњи са другим надлежним институцијама,

- Унапређење система цивилне заштите, као и заштите од пожара кроз набавку нове опреме,

- Сарадња са савјетима мјесних заједница, обилазак свих мјесних заједница са сарадницима у циљу сагледавања стања на терену,

- Уређена је кино-сала за потребе омладине у Миљевини,

- У циљу веће безбједности грађана, у сарадњи са Полицијском управом, обезбијеђен видео надзор на јавним просторима и саобраћајницама,

- Подршка удружењима проистеклим из одбрамбено-отаџбинског рата кроз подршку у Буџету, као и у пројектима и активностима ових удружења,

- Посебан грант за помоћ борацким категоријама,

- Настављена сарадња са Министарством рада и борачко-инвалидске заштите Републике Српске у циљу рјешавања стамбеног збрињавања борацких категорија,

- Посебна пажња у 2024. години посвећена је развоју спорта кроз унапређење спортских садржаја, спортских манифестација и одржавању спортских објеката. Урађена је нова подлога на градском кошаркашком терену. Обезбијеђени су основни материјално-технички услови за тренинге и такмичења 18 спортских колектива и повећана су новчана издвајања за спортске колективе, која су у 2024. години износила 864.635,00КМ. У спортским објектима одржано је низ спортских манифестација које су окупиле велики број учесника из града и региона. Поред редовних финансирања свих спортских колектива, финансијска средства су обезбијеђена и за Фудбал френдс, радничке спортске игре, турнир у малом фудбалу Ратко-Раде Шобот, турнир у баскету „Ике“ и турнир „Ике“ у малом фудбалу, меморијални турнир „Ранко Елез Зико“, меморијални турнири у малом фудбалу и баскету „Бојан Јањић“ у Миљевини, новогодишњи турнир у малом фудбалу, као и све остале турнире,

- Од културних манифестација значајно је поменути ОК Фест, Конференцију беба, Мајске духовне свечаности, концерт Николе Роквића у градској спортској дворани, концерт Пеђе Меденице, као и многобројне позоришне представе у Градском позоришту. У Музеју и Центру за културу су излагали ликовни умјетници и одржане промоције књига, као и вечери поезије. Васпитно образовне и све друге наше установе су употпуниле културни живот града са својим манифестацијама и учешћем у манифестацијама које организује општина Фоча, Зима у Фочи, Љето у Фочи, Јесен у Миљевини. У оквиру манифестације „Зима у Фочи“ значајно је поменути новогодишњи турнир у малом фудбалу и избор спортисте града за 2024. годину, подјелу пакетића за Светог Николу, програм Дјечијег вртића „Новогодишњи вашар“, мини сајам креативаца, „Септембарски базар“, а постављено је и клизалиште

на Тргу Краља Петра I. Остварена је изузетна сарадња са свештенством Српске Православне Цркве и заједно су организоване прослава Бадње вечери, ломљење чеснице, пливање за Часни крст, крсна слава цркве Светог Николе и Општине Фоча,

- Сарадња са свим вјерским заједницама на завидном нивоу (помоћ изградњи цркве на Заваиту, помоћ за изградњу цркве у Козјој Луци, за изградњу монашке келије у Челебићима, као и помоћ свим вјерским заједницама),

- Наставак реализације Регионалног стамбеног програма за изградњу индивидуалних стамбених објеката за 40 породица у сарадњи са Министарством за људска права и избјеглице и Секретаријатом за расељена лица и миграције Републике Српске.

- Сарадња са удружењима повратника и расељених лица (Подршка електрификацији у више села),

- Наставак сарадње са пријатељским и братским општинама и градовима и проширење сарадње.

Општинска управа Скупштини општине подноси извјештај о свом раду, а све активности наведене у извјештају Начелника су предмет посебних информација.

НАЧЕЛНИК ОПШТИНЕ
Милан Вукадиновић